

Muammer Dereli Fen Lisesi
DERMUN'24

IMF ÇALIŞMA KAĞIDI

3-4-5 May 2024

İçindekiler:

Karşılama Mektupları.....	3
Komiteye Giriş (IMF).....	5
Üye Ülkeler.....	6
Gündem Maddeleri.....	7
Konu 1.....	7
Konu 2.....	9
Kaynakça.....	14

Karşılama Mektupları

Divandan Mektup:

Değerli IMF Delegeleri,

DERMUN 2024 etkinliğinde siz nadide delegelerimizi komitemizde görmek bizler için büyük bir mutluluk kaynağı. Öncelikle hepiniz hoş geldiniz. Bu komiteyi Divan Üyeleri olarak yönetmek ve sizlerle beraber kaliteli bir zaman geçirebilmek için gözlerimizi başlangıç tarihine dikmiş durumdayız.

Sizlere bildireceğimiz konularda ülkenizin politikasını harmanlayarak bize ve diğer delegelere sunacağınız bu toplantılar ve fikir alışverişi sonucu alınacak kararlar komitemizin başarısını bizlere gösterecektir. Kendinizi doğru ve rahat bir şekilde ifade edebilmeniz, fikirlerinizi dile getirmek ve bir sonuca ulaşmanız için yeterli olacaktır. Konuşmaktan, fikirlerinizi beyan etmekten korkmayın; her bir delegenin fikri bizler için önemli ve değerlidir. Araştırmalarınıza bu mesajımızı okuduktan sonra başlamanız ve toplantı tarihinden önce tamamlamış olmanız da işinizi kolaylaştıracaktır. Hazırladığımız bu çalışma rehberinin sizlere büyük bir yardımı dokunacaktır elbet, fakat bunların yanında gündem maddelerimize en iyi şekilde hakim olmak için delegesi olduğunuz ülkenin politikalarını kapsamlı bir şekilde araştırmanızı öneriyoruz.

Özet olarak kaliteli bir deneyim yaşamanız için bizler, elimizden geleni yaptığımızı temin ederiz ve aklınızda güzel hatıralar bırakmak istediğimizi bilmenizi isteriz. Kendinize görüşene dek dikkat edin ve unutmayın ki “Ekonomi, somut maddelerin konusu değildir.”

“Ekonominin konusu, insanlar ve insanların anlamları ile hareketleri üzerinedir.”

Ludwig von Mises

Uluslararası Para Fonu Divanı

Genel Sekreteryâ'dan Mektup:

İlk olarak mektubumuza konferansımıza katılacak olan tüm delegerimizi içtenlikle selamlayarak başlamak isteriz. Bu yıl ikincisini düzenlediğimiz DERMUN konferansı ile karşınızda olmaktan gurur duyuyoruz. Konferansımızın sizlere yeni bakış açıları, yeni dostluklar ve unutulmaz anılar bırakmasını diliyoruz. DERMUN'da, delegelerin ilgi alanlarına ve tercih ettikleri tartışma tarzına mükemmel uyumu keşfetmelerini sağlayan, hem sınırları hem de zaman dilimlerini aşan kapsamlı bir komite dizisi sunmaktan gurur duyuyoruz. Sizlere en iyi deneyimi sunabilmek için konferansımızdaki 3 special, 2 general assembly ve 1 JCC komiteleri ve konularını chairboard ekibimizle özel olarak seçtik. Bu çeşitli komiteler sizleri gelecek yıllardan 2. Dünya Savaşı yıllarına kadar bir yolculuğa çıkaracak. Bununla birlikte DERMUN'24'ün yalnızca komiteler ve tartışmalardan oluşmadığını, burada kuracağınız arkadaşlıkların ve geçireceğiniz eğlenceli zamanların da en az akademik kısım kadar önemli olduğunu hatırlatmak isteriz. Bu ilişkiler, dinamik ve kapsayıcı bir topluluk oluşturmak için bir araya geldiğimiz konferansın 3 gününün çok ötesine uzanıyor. Biz, sekreteryâ, ve tüm organizasyon ekibimiz, sizlere en iyi deneyimleri sunmak konusunda kararlıyız. Henüz ikincisini düzenlediğimiz konferansımız için bizim heyecanımız taptaze; siz de ister DERMUN'a ilk kez katılıyor olun, ister en başından beri yolculuğumuzun bir parçası olun, sizleri de aynı heyecanla aramızda görmekten mutluluk duyuyoruz.

En iyi dileklerimizle,

Elifsu Gülgün & Arif Kılıç

Komiteye Giriş: Uluslararası Para Fonu

Uluslararası Para Fonu (IMF), 190 üye ülkesinin tamamı için sürdürülebilir büyüme ve refah sağlamak için çalışmaktadır. Bunu, üretkenliği, iş yaratmayı ve ekonomik refahı artırmak için gerekli olan finansal istikrarı ve parasal iş birliğini destekleyen ekonomi politikalarını destekleyerek yapar. IMF, üye ülkeler tarafından yönetilir ve onlara karşı sorumludur.

Her ülke nihayetinde gelir ve giderlerinde bir denge arayışı içerisinde. Kamu harcamalarının vergi gelirlerinden fazla olması durumunda ortaya doğal olarak bir bütçe açığı sorunu çıkar. Bu durumda gelir -gider dengesini sağlamak için borçlanmak kaçınılmazdır. Ülkeler tarafından çıkarılan devlet tahvillerini diğer ülke hükümetleri, bankalar, finans kuruluşları hatta gerçek kişiler yatırım amacıyla satın alabilir. Bunun yanı sıra, ülkeler IMF ve Dünya Bankası gibi kuruluşlardan kredi temin edebilirler.

Buhran ve İkinci Dünya Savaşı'na yol açan hatalardan kaçınmaya çalışan 44 Müttefik ülkenin temsilcileri, küresel iş birliği üzerine inşa edilecek yeni bir ekonomik düzeni planlamak için bir araya gelir. IMF tarafından denetlenecek, dolara bağlı bir döviz kuru sistemi kurdular ve Fona üç kritik misyon yüklediler: Uluslararası parasal iş birliğini teşvik etmek, ticaretin ve ekonomik büyümenin genişlemesini desteklemek ve refaha zarar verecek politikaları caydırmak. Bu misyonları yerine getirmek için IMF üyesi ülkeler birbirleriyle ve diğer uluslararası kuruluşlarla iş birliği içinde çalışmaktadır.

Üye Ülkeler:

1. Amerika Birleşik Devletleri
2. Birleşik Krallık
3. İsrail
4. Filistin
5. Suudi Arabistan
6. Rusya
7. Çin
8. İran
9. Türkiye
10. Meksika
11. Kolombiya
12. Fransa
13. Almanya
14. İtalya
15. Mısır
16. Lübnan
17. Irak
18. Kanada
19. İspanya
20. Yemen
21. Pakistan
22. Güney Afrika Cumhuriyeti
23. Sudan
24. Afganistan
25. İran

Gündem Maddeleri

Komitemizin iki gündem maddesi,

- I. İsrail – Filistin Savaşının Ülkelerin Ekonomilerine Etkileri
- II. 2. Dünya Ülkelerinde Yüksek Faiz Oranlarının Ekonomiye Etkileri

KONU 1: İsrail-Filistin Savaşının Ülkelerin Ekonomilerine Etkileri

Ele alacağımız bu savaş İsrail ve Filistin ülkeleri arasında yıllar boyunca yaşanmış çatışmalar ve fikir ayrılıkları sonucu süregelen bir olaydır. Filistin tarafında Hamas tarafından gerçekleştirilen bu savaş, derin kayıpların her iki tarafın da vermesi sonucu devam etmektedir.

Gazze Şeridi adı verilen bölgede ve Kudüs'te hakimiyet kurmak amacıyla çatışmaların şekillendiği bölgeye İnsan Hakları İzleme Örgütü Gazze Şeridi'ni İsrail ve Mısır ablukası altında tutulmasından dolayı "açık hava hapishanesi" olarak adlandırmıştır.

Bölgenin elektrik, su ve gıda ihtiyaçları çoğunlukla İsrail hükümetinin elinde olması, yıllardır yapılan zulüm ve katliamlar sonucu 7 Ekim 2023'te patlak veren savaş ekonomik olarak doğrudan iki ülkeyi etkilemek ile beraber birçok alanda dünya çapında dalgalanmalara neden olmaktadır. Ülkelerin bütçelerini savunma ve güvenliğe harcamaya yönelirken diğer alanlarda eksik kalması, savaş sonucu altyapının zarar görmesi, diğer ülkelerle ticaretin çatışma sebebiyle kısıtlanması, güven problemleri sonucu ortaya çıkan turizm vb. faaliyetlerde düşüş, savaş sebebiyle meydana gelen insan, beyin ve işçi göçü gibi olaylar sonucu ekonomik faaliyetler zarar görmektedir.

TARİHSEL SÜREÇ:

İsrail-Filistin sorunu, 20. yüzyılın başlarına kadar uzanan köklü tarihi olaylara dayanır. Osmanlı İmparatorluğu'nun yıkılmasının ardından, bölgeye Osmanlı yönetiminden çekilen Britanya Mandası kuruldu. Bu dönemde, Yahudi göçü Filistin'e hız kazandı ve Siyonist hareket, Yahudi Devleti'nin kurulması amacıyla çalışmalarını sürdürdü.

İkinci Dünya Savaşı'nın ardından, Holokost'un Yahudiler üzerindeki etkisi ve uluslararası desteğin artmasıyla, Birleşmiş Milletler (BM), Filistin topraklarının

bölünmesini öneren bir planı kabul etti. 1947'de BM'nin 181 sayılı kararıyla, Filistin toprakları Yahudi ve Arap devletleri arasında bölündü. Bu kararın ardından, İsrail Devleti'nin kuruluşu ve bağımsızlığı ilan edildi.

Ancak, İsrail'in kurulmasının ardından, Arap ülkeleri ve Filistinliler arasında çatışmalar patlak verdi. Yahudi liderler, İngiltere'nin çatışmayı çözmedeki başarısızlığı nedeniyle çekilmesinden kısa bir süre sonra 1948 yılında İsrail Devleti'nin kurulduğunu ilan etti. Bu devletin hem bağımsız bir anavatan hem de zulümden kaçan Yahudiler için güvenli bir sığınak olması amaçlanıyordu. Arap ve Yahudi militan gruplar arasında aylar süren çatışmalar tırmanmış ve beş Arap ülkesi İsrail'in devlet olduğu gün İsrail'e saldırı başlatmıştı. Ertesi yıl ateşkesle çatışmalar sona erdiğinde İsrail bölgenin çoğunu işgal etmeyi başarmıştı.

Mısır Gazze'yi, Ürdün ise bugün Batı Şeria olarak bilinen bölgeyi işgal etti. İsrail askerleri Kudüs'ün batısını, Ürdün güçleri ise doğusunu işgal etti. İsrail 1949'daki savaşın sonunda galip geldi. Filistinliler tarafından El Nakba olarak bilinen "Felaket" yaşandı. 750.000 Filistinli evlerini terk etmek zorunda kaldı ve topraklar üçe bölündü: Gazze Şeridi, Batı Şeria (Ürdün Nehri boyunca) ve İsrail Devleti. Filistinliler Doğu Kudüs'ü gelecekteki hayali bir Filistin devletinin başkenti olarak talep ederken, İsrail Batı Şeria'yı işgal etmeye devam etti ve şehrin tamamını başkenti olarak iddia etti. Amerika Birleşik Devletleri şehri İsrail'in başkenti olarak tanıyan az sayıdaki ülke arasındaydı. Takip eden on yıllarda, hiçbir zaman bir barış anlaşması yapılmadığı için daha fazla anlaşmazlık ve saldırı yaşandı.

1948 Arap-İsrail Savaşı ve ardından 1967 Altı Gün Savaşı, bölgedeki sınırların yeniden çizilmesine ve İsrail'in topraklarını genişletmesine neden oldu. Bu süreçte, Filistinlilerin büyük bir kısmı mülteci durumuna düştü ve Filistin topraklarında İsrail egemenliğine karşı direniş hareketleri başladı.

Sonraki yıllarda, bir dizi barış girişimi ve müzakere süreci yaşandı, ancak kalıcı bir çözüm bulunamadı. 1993 Oslo Anlaşmaları, İsrail ve Filistin Yönetimi arasında doğrudan müzakerelerin başlamasını sağladı, ancak sürecin duraksaması ve çatışmaların devam etmesiyle sonuçlanmasıyla başarısız oldu.

2000'lerin ortalarından itibaren, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği ve ABD gibi uluslararası aktörler, İsrail-Filistin sorununu çözmeye yönelik çabalarını artırdılar. Ancak, Hamas ve İsrail arasındaki çatışmalar, Batı Şeria'daki İsrail yerleşimlerinin genişlemesi ve Filistin devletinin tanınması gibi konularda yaşanan anlaşmazlıklar süreci engelledi.

IMF'NİN BAKIŞI:

Konu IMF tarafından yapılan açıklamalar yönünde alındığında IMF'nin bu savaşın derhal sona ermesini istediklerini ve yaşanan olayların küresel ekonomiye tehdit oluşturduğu hakkında uyardığını görürüz. Ayrıca bu tehditlerin savaşın süresine bağlı olarak zincirleme etkilerinin dünyayı etkileyebileceği aktarıldı. Hatta bu savaş "Çok açık ki bu, dünya ekonomisi için pek de güvenli olmayan bir ufuk üzerinde yeni bir bulut, bu ufku karartan yeni bir bulut." şeklinde aktarıldı.

İsrail, yüzlerce silahlı kişinin bariyer çitlerini aşarak İsrail kasabalarını kasıp kavurduğu Holokost'tan bu yana Yahudi sivillere yönelik en ölümcül saldırının intikamı olarak Gazze Şeridi'ni yöneten Hamas hareketini yok etme sözü verdi.

Kızıl Haç'ın, dolup taşan hastanelerin "morga dönüşmesini" önlemek için yakıt girişine izin verilmesi talebinde bulunmasının ardından, Hamas tarafından alınan tüm rehinelere serbest bırakılıncaya kadar Gazze Şeridi'ni kuşatmaya devam etti."

KONU 2: 2. Dünya ülkelerinde yüksek faiz oranlarının ekonomiye etkileri

Yüksek enflasyon (elevated inflation), merkez bankalarının borçluların (borçlu ülkelerin/devletlerin) borçlarını geri ödeme kapasitesini zorlayacak şekilde politika faizlerini yüksek tutmak zorunda kalabileceği anlamına gelmektedir.

Yüksek faiz oranları da hükümetleri zorluyor. Sınırdaki ve düşük gelirli ülkeler (frontier and low-income countries), yabancı yatırımcıların daha fazla getiri talep etmesi nedeniyle avro, yen, ABD doları ve İngiliz sterlini gibi sağlam para birimleriyle borç almakta zorlanıyor. Bu yıl, çok daha yüksek kupon veya faiz oranlarıyla (much higher coupon—or interest-rates) döviz cinsinden tahvil ihraçları gerçekleşti. Fakat gelişmiş ekonomilerde uzun vadeli faiz oranlarında yakın zamanda yaşanan artışın da gösterdiği gibi, devlet borcu endişeleri yalnızca düşük gelirli ülkeler (low-income countries) için geçerli değildir.

Dünya genelinde artan faiz oranları, ekonomik göstergelerin ve piyasa dinamiklerinin değiştiği bir dönemi işaret etmektedir. Bu artış, merkez bankalarının para politikalarındaki değişikliklerden, enflasyon endişelerine, küresel ekonomik belirsizliklerden, büyüme beklentilerine kadar birçok faktörden etkilenmektedir. Artan faiz oranlarının dünya ekonomisine etkileri oldukça çeşitlidir.

Artan faiz oranları, kredi maliyetlerini ve borçlanma maliyetlerini artırır. Bu durum, tüketicilerin ve işletmelerin harcama eğilimlerini azaltabilir, çünkü krediye erişim

zorlaşır ve borçlanma maliyetleri artar. Sonuç olarak, tüketici harcamaları ve işletme yatırımları düşebilir, ekonomik büyüme ivmesi yavaşlayabilir.

Artan faiz oranları, finansal piyasalarda dalgalanmalara neden olmaktadır. Özellikle, tahvil ve hisse senedi piyasalarında fiyat düşüşleri görülebilmek olasılığı artarken, döviz kurlarında ve emtia fiyatlarında da dalgalanmalar yaşanabilir. Bu durum, yatırımcıların risk algısını artırabilir ve piyasalardaki belirsizlikleri artırabilir.

Artan faiz oranları, borçlu ülkeler ve kurumlar için zorlayıcı olmaktadır. Yüksek faiz oranları, borç geri ödemelerini artırır ve bütçe açıklarını genişletir. Bu durum, borçlu ülkelerin ve kurumların mali dengelerini zorlayabilir ve finansal sürdürülebilirliklerini tehlikeye atabilir.

Artan faiz oranları, kredi piyasalarını da etkilemektedir. Bankaların kredi verme politikaları ve kredi şartları değişebilir. Yüksek faiz oranları, kredi talebini azaltabilir ve kredi piyasalarında likidite sıkışıklığına neden olabilir.

Artan faiz oranları, dünya ekonomisinde bir dönüşümün göstergesidir. Bu değişimler, ekonomik büyüme, finansal piyasalar, borçlu ülkeler ve kurumlar üzerinde çeşitli etkilere neden olabilir. Ancak, her durumda faiz oranlarının artması, ekonomik koşulların ve para politikalarının dikkatle izlenmesini gerektirir. Bu, ekonomik dengelerin korunması ve finansal istikrarın sağlanması için önemlidir.

GEÇMİŞ SÜREÇLER:

Dünya merkez bankaları, enflasyonu dizginlemek için yürüttükleri iki yıllık çabalar sırasında on yıllardır görülen en dik faiz oranı artış serisini gerçekleştirdiler ama bu artış henüz gerçekleşmemiş olabilir. Politika yapıcılar, 2021 yılının sonlarından bu yana gelişmiş ekonomilerde faiz oranlarını ortalama 400 baz puan, gelişmekte olan piyasa ekonomilerinde ise yaklaşık 650 baz puan artırdı.

Çoğu ekonomi bu agresif politika sıkılaştırmasını özümseyerek geçen yıl dayanıklılık gösterdi; ancak çekirdek enflasyon başta Amerika Birleşik Devletleri (ABD) ve Avrupa'nın bazı bölgelerinde olmak üzere birçok ülkede yüksek kalmayı sürdürmektedir. Bu itibarla büyük merkez bankalarının faiz oranlarını daha uzun süre yüksek tutması gerekebilir.

Bu durumda IMF'nin Küresel İstikrar Raporu'nda işlenildiği üzere küresel ekonomiye yönelik riskler aşağı yönlü bulunmakta fakat başka sorun belirtileri patlak vermiştir.

Bu tür işaretlerden biri, kredi riski olarak da bilinen, bireysel ve ticari borçluların borçlarını ödeme yeteneğinin azalmasıdır. Borçları daha pahalı hale getirmek, enflasyonu kontrol altına almak için para politikasını sıkılaştırmanın amaçlanan bir

sonucudur. Ancak risk, borçluların finansal açıdan zaten istikrarsız durumda olmaları ve yüksek faiz oranlarının bu kırılganlıkları artırarak temerrütlerin artmasına yol açabilmesidir.

IMF’NİN BAKIŞI:

IMF kuruluşunun bu konuda faaliyete geçirdiği net bir eylem görülüyorken merkez bankalarının enflasyonla mücadele için faizleri yükseltmesinin gelişmiş ve gelişmekte olan ülkeler arasındaki uçurumu tehlikeli bir şekilde büyüteceği uyarısında bulundu. Küresel mali krizden bu yana büyüme beklentilerinin yavaşladığına ve enflasyonun tam olarak yenilmiş olmadığına dikkati çekerek, mali tamponların tükendiğini ve borçların artmasının birçok ülkede kamu maliyesi için büyük zorluk teşkil ettiğini anlattı.

DEVLETLERİN EYLEMLERİ:

FİLİSTİN:

Abluka öncesi ve sonrasındaki temel ekonomik göstergeler Gazze' nin geri kalmışlığını gösteriyor. 1994 yılında Filistin Ulusal Yönetimi kurulduğunda Gazze, Batı Şeria'yla hemen hemen aynı yaşam standartlarına sahipti. Gazze' nin kişi başına düşen GSYH' sinin Batı Şeria' ya oranı 1994'teki pariteden 2007'de yüzde 44'e düştü, 2022'de ise yüzde 28'e ulaştı.

2006-2022 döneminde Gazze'de kişi başına düşen GSYH yüzde 27 oranında azalarak 2006'daki 1.994 dolardan 2022'de 1.257 dolara geriledi.

IMF'ye göre 2014'teki askeri operasyon, önceki askeri operasyonlardan sağ kurtulan sermaye stokunun yüzde 85'ini zayıflattı. On beş yıldan fazla bir süredir Gazze, kalkınma gündeminden büyük ölçüde çıkarıldı ve nüfusunun yüzde 80'inin uluslararası yardıma bağımlı olduğu bir insani felaket bölgesi haline getirildi.

IMF, zayıf büyüme, ekonomik parçalanma ve derinleşen ayrışmalarla karakterize edilen küresel ekonomide şiddetli şokların "yeni normal" haline geldiğini, faiz oranlarının kalıcı enflasyonu dizginlemek için daha uzun süre yüksek kalmasının beklendiğini söyledi.

Ülkelere durumu tırmandırmaktan kaçınmaları ve iş birliği alanlarına odaklanmaları için çağrıda bulundu. "Şokları öngörmek ve hızlı tepki vermek açısından çevikliğimizi geliştirmemiz gerekiyor" dedi.

İSRAİL:

Ekim ayından bu yana İsrail hükümeti, Gazze'ye konuşlandırıldığı bildirilen 360.000 seferber edilmiş yedek askerin maaşlarını sübvansede ediyor. Kasım ayında İsrail Bankası, savaşın İsrail üzerindeki “brüt etkilerini” 198 milyar şekel (53 milyar dolar) olarak belirledi ve ekonomik büyüme tahminlerini 2023 ve 2024 için yıllık yüzde 2,3 ve yüzde 2,8'den yüzde 2'ye indirdi.

Aralık ayında İsrail Maliye Bakanlığı, yüksek yoğunluklu aşamasının 2024'ün ilk çeyreğinde tamamlanması halinde savaşın İsrail'e bu yıl yaklaşık 13,8 milyar dolara mal olacağını söyledi.

İRAN:

İran'ın Suriye'deki konsoloslukuna İsrail'in 1 Nisan'da düzenlediği saldırıya misillemede bulunan İran İsrail'e 300'den fazla SİHA ve füze yolladı. İki ülke yıllardır bir vekalet savaşı yürütüyor. Ancak bu, İran'ın İsrail topraklarına karşı düzenlediği ilk doğrudan saldırı oldu.

Dünya liderleri, Orta Doğu'daki gerilimin çok daha büyümesi endişesi artarken, itidal çağrılarını yaptı.

Bu saldırı ve misilleme, çok daha büyük bir savaşın habercisi olabilir.

Tel Aviv Menkul Kıymetler Borsası'nın ana endeksi, İran'ın İsrail'e kamikaze insansız hava araçları (İHA) ve balistik füzelerle düzenlediği saldırılar nedeniyle haftaya düşüşle başladı.

İsrail basınına göre, Tel Aviv Borsası verileri, ana endeksin (TASE 35) bugün yüzde 0,5 düşüşle 1928,5 puana gerilediğini daha sonra hafif toparlanarak 0,2'ye yükseldiğini gösterdi.

Borsada işlem gören hisselerdeki düşüş, Tahran'ın, haftanın ilk günü olan bugün erken saatlerde İsrail'e karşı askeri müdahalesini sonlandırdığını duyurmasının ardından sakinleşti.

ABD:

Ekonomistler ve petrol endüstrisi analistleri, İsrail-Hamas savaşının potansiyel olarak tırmanması ve bunun bölgesel bir çatışmaya dönüşmesi olasılığının, gaz fiyatlarını galon başına 5 doların üzerine çıkarabileceğini, genel bir enflasyon artışı tetikleyebileceğini ve ABD ekonomisini resesyona sürükleyebileceğini söyledi.

CFRA araştırma firmasından analist Stewart Glickman, ABC News'e yaptığı açıklamada, savaşın İran'ı da kapsayacak şekilde tırmanacağı bir senaryoyu anlatırken, "Bu muhtemelen ABD ekonomisini bir çukura itecektir" dedi.

TÜRKİYE:

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan, İsrail'e ihracata, inşaat demirinden yassı çeliğe, mermerden seramiğe kadar 54 ürün grubunda kısıtlama getirdiklerini açıkladı. Erdoğan, kısıtlamaların "Gazze'ye kesintisiz, engelsiz ve yeterli miktarda insani yardım ulaştırılincaya kadar devam edeceğini" söyledi.

Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın Hamas'a destek uğruna "Türkiye halkının ekonomik çıkarlarını bir kez daha feda ettiğini" savunan Katz, "İsrail şiddete ve şantaja boyun eğmeyecek, ticaret anlaşmalarının tek tarafı olarak ihlal edilmesine göz yummayacak ve Türkiye'ye karşı Türk ekonomisine zarar verecek karşı tedbirler alacaktır" dedi.

Katz, "İsrail'in Türkiye'den ihracatı engellenecek ürünlerin listesinin hazırlanması" ve ABD'deki kuruluşlarla temasa geçilerek Türkiye'deki yatırımların durdurulması, Türkiye'den ürün ithalatının engellenmesi, Türkiye'ye yaptırım uygulanması gibi girişimlerde bulunacaklarını kaydetti.

Divandan Öneri!

Diğer ülkelerin yanıt ve suçlamalarına karşı kendi ülkenizi savunabilmek için ülkenizin tarih boyunca önceki eylemleri ve politikaları hakkında kapsamlı bir araştırma yaptığınızdan emin olun.

Divanın İletişim Bilgileri

IMF delegeleri olarak ne zaman ihtiyacınız olursa bizimle iletişime geçebilirsiniz.

Divan Başkanı

Muhammed Emin Kale

GSM: +90 552 671 37 75

E-mail: kale.emin571@gmail.com

Divan Başkan Yardımcısı

Eda Yılmaz

GSM: +90 552 994 1611

E-mail: yilmazedada436@gmail.com

KAYNAKÇA:

<https://www.imf.org/en/Blogs/Articles/2023/12/01/middle-east-conflict-risks-reshaping-the-regions-economies>

<https://www.imf.org/en/Topics/sovereign-debt>

<https://legal.com.tr/blog/ekonomi/imf-daha-uzun-sure-yuksek-kalan-faiz-orani-ortami-daha-fazla-borcluyu-borclu-ulkeyi-devleti-sikistiriyor/>

<https://www.voafrica.com/a/imf-israel-gaza-war-affecting-regional-economies-/7325894.html>

<https://www.trtworld.com/business/imf-world-bank-reiterate-israeli-war-on-gaza-to-imperil-global-economy-16955177>

<https://immib.org.tr/tr/kuresel-borc-stoku-artiyor>

<https://www.bbc.com/turkce/articles/crg3gv17p00o>

<https://www.aa.com.tr/tr/dunya/afrika-ulkeleri-filistin-ile-israil-arasindaki-catismada-ikiye-bolundu/3015259>

<https://www.dogrulukpayi.com/bulten/israil-filistin-meselesi-kavramlar-101>

https://tr.wikipedia.org/wiki/Hamas-%C4%B0srail_Sava%C5%9F%C4%B1#B%C3%B6lgesel_etkiler

<https://tr.euronews.com/2022/01/13/imf-baskan-enflasyonla-mucadele-icin-faizleri-art-rmak-zengin-fakir-ucurumunu-derinlestire>

<https://abcnews.go.com/Business/potentially-wider-israel-hamas-war-us-economy-facing/story?id=104277113>

<https://www.aljazeera.com/economy/2024/1/27/has-the-war-on-gaza-hurt-israels-economy>

<https://unctad.org/publication/preliminary-assessment-economic-impact-destruction-gaza-and-prospects-economic-recovery>

https://www.ntv.com.tr/ntvpara/israil-borsasi-iransaldirisiyla-dustu,QMaQ9Nn9ikaIM_fcdzwtMQ

<https://www.bbc.com/turkce/articles/cv2xr7n76gro>

https://tr.wikipedia.org/wiki/Arap_Birli%C4%9Fi%27nin_%C4%B0srail_boykotu